

Detergenten

Tidning för anställda

vid Sunlight och Leverindus 7 • 1983

80-talet med nya ledarstilen * * * * *

Så har man äntligen börjat intressera sig för den största och intressantaste resursen vi har: MÄNNISKAN!

iktum är ju att de allra flesta företag koncentrerar sig på det materiella, inte det mänskliga", en enkel sanning, sagd av CLAES MØLLER, ask utbildningsexpert och mannen, som hjälpte Jan Carlzon och SAS med den s.k. servicekursen, ett av medlen till att göra SAS mer lönsamt. Vi vet hur det gick för SAS. Det gick bra. Så bra att man nu lär sälja servicekursen vidare som utbildningspaket.

"Den som ska få andra att må bra, måste själv må bra", är en annan, tycker man, självklar tes, som nämnde man presenterat - eller vad sägs om: *"vi kallar den en senil människa, som har samma tankar*

i slutet av året, som han hade i början av året".

Chefsutbildning för 25 milj. kr är vad ASEA satsar på ca 1.500 chefer fram till 1984. ASEAS:s koncernchef PERCY BARNEVIK gjorde "kulturrevolution för 24.000 personer". Även han presenterar enkla raka sanningar:

"Om du inte får med dig massorna så blir du en ropande röst i öknen" säger han och förklarar att han personligen försöker träffa så många anställda som möjligt. En annan sak sagd av samme man: *"Om man gör 50 saker så räcker det att 35 går i rätt riktning. Grundregeln är 'ta initiativ och gör rätt saker.' Nästa budskap är: 'ta initiativ även om de blir fel.' Det enda vi inte kan acceptera är folk som inte gör NÅGONTING!"*

NÄRINGS- OCH ARBETSLIVET genomströmmas just nu av förändringar och nytänkande om vilket det är lika intressant att läsa som den bästa deckare. Men det är också av avgörande betydelse, för att än en gång citera Barnevik, att: *"en chef måste vara pedagog. Den som inte kan göra sig förstådd kan aldrig räkna med några resultat"*.

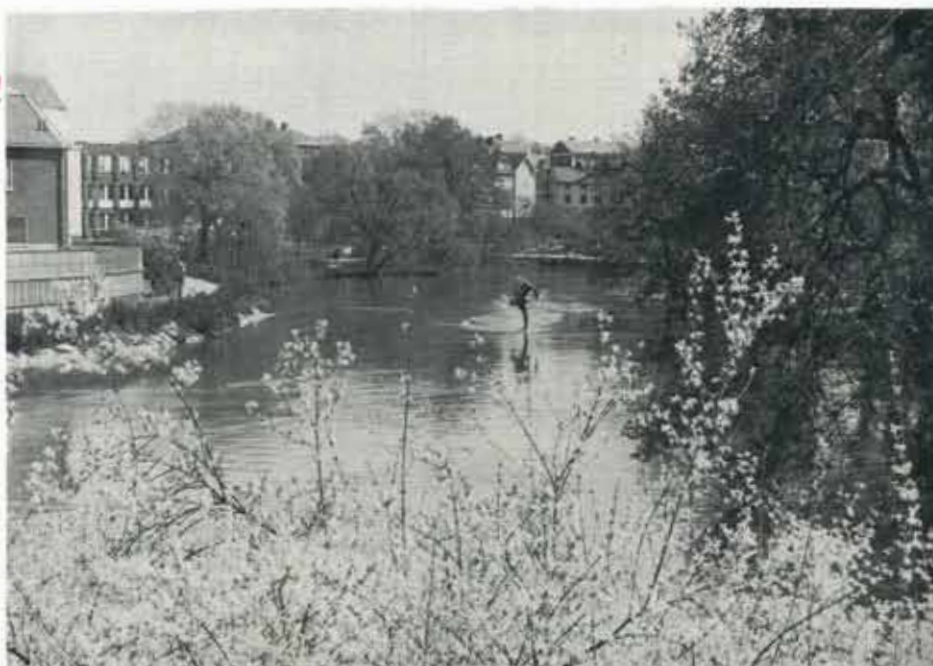
FRIHET I HANDLANDET men naturligtvis även krav och ansvar, är vad man framhåller starkt i de nya strömningarna. Liksom förtroende, kreativitet, tillåtelse att göra misstag. Det sjuder tydligen i Medelsvensson. Frågan är bara hur tar man ut och utvecklar resurserna?

NY LEDARSTIL

nya synsätt, behovet av att

Glad Midsommar och Skön semester

önskar redaktionen med den här vackra vyn över Nyköpingsån - tagen från stadsbron en härlig majdag just när forsytian stod i sin härligaste blomning. Skulpturen, som står mitt i ån, är en replik av den finländske konstnären OSKARI JAUHIAINENS "Svalorna". Den skänktes år 1968 till Nyköpings kommun av Södermanlands Nyheter då tidningen firade sitt 75-årsjubileum.

tänka om i nya banor, är ett par av de begrepp, som konsulterna i Se-Framgruppen arbetar med. Även i deras filosofi är budskapet lätt att ta till sig.

GUSTAF DELIN, gruppens kanske mesta kändis, säger: "Vi kan påverka genom att utveckla en ny ledarstil: stötta, uppmuntra, ge utrymme, förlösa resurser, vilka nu ligger inkapslade och till ingen nytta. Jag tänker på enskilda människors kunskaper och på deras entusiasm, hängivenhet och kreativitet, som i dag förträngs i organisationen". Säg mig den, som inte hoppar till vid det budskapet och genast börjar tänka: vad har jag för resurser att förlösa? Vågar jag?

CHEFERNA FÖRST

För att Medel Svensson ska våga - och tänkas få gehör för - sina "stjärnskott" krävs att cheferna är motiverade och öppna för en annorlunda diskussion än i dag. Förutsättningen är att börja bearbetningen från cirkelns mitt ut mot radien.

ANGÅR DET OSS?

Kan något av detta nya spännande och intressanta appliceras på ett "litet" företag som Sunlight?

- Kanske har väckarklockan börjat ringa för oss också. Mellan den 31 maj-3 juni var ett ovanligt stort antal chefer oanträffbara på Sunlight. Totalt ett 30-tal, varav 15 från Nyköping. Samtliga deltog i ett seminarium på Sänga Säby, där de huvudagerande var just GUSTAF DELIN och

SVEN ATTERHED, från Se-Framgruppen.

Var det här seminariet början till något nytt?

BENGT OLOF KARLSSON, personalansvarig, Sunlight, var med. Vad tror Du personligen?

- För ögonblicket är frågan omöjlig att besvara korrekt. Som alla vet, uträttar man inte underverk på 2-3 dagar. Men kanske kan man säga så här: På Sänga-Säby såddes frön. De måste gro. När de är tillräckligt långt uppe måste man gallra. Då är det kanske dags för nästa seminarium i samma syfte. Vad som är intressant är att vi har börjat lyssna till och diskutera tankegångar, som förs fram just av Se-Framgruppen. Tankegångar, som förhoppningsvis leder till utveckling av en ny chefsstil, ett nytt sätt för människor att arbeta och utveckla sina resurser.

SEPPO HELANDER; produktionschef för tvålv och flytande produkter, var också med.

Seppo, vad sägs om de här nya idéerna Du nu hört om?

- Dessa idéer har hittills tillämpats i en rad storföretag, men det spelar ingen roll, stort eller litet företag, idéerna är applicerbara överallt. Just för att de i grunden är enkla och lättförstådda. Och min bestämda uppfattning från seminariet är att det är början till något nytt.

Vad tog Du med Dig hem?

- Jag fascinerades av diskussionen om "målbild". Att sät-

ta upp en bild hur man vill att ett mål ska se ut och så arbeta positivt mot den bilden. Om t.ex. SAS' målbild är: 'alltid nöjda kunder' så kan en annan målbild vara att ha medarbetare, som är tillfreds med sig själva. Som mår bra både fysiskt och psykiskt. Och då ska chefen föregå med gott exempel. Om jag går till mig själv, så tyckte jag det var 'struligt' i början här. Men jag försöker medvetet att bli av med den föreställningen. Genom att intala mig själv, och ge intryck av, att tillvaron är hoppfull och optimistisk. Problemen ska övervinnas. Den känslan är viktig att ha, om man ska kunna stimulera och uppmuntra människor i sin omgivning. Så måste vi lära att förenkla arbetet. Att göra allt 100% perfekt kostar tid och pengar. Om man är perfekt till 80%, klarar man sig på bråkdelen av den totala tiden. Vi måste också ge människor friare händer att själva försöka rätta till saker. Lära oss ta risken att det kan bli fel ibland. Det är bättre att vara på rätt väg mot ett mål man tror på, även om det blir några fel på vägen, än att sträva efter 100% perfektionism, men vara på väg mot fel mål, om Du förstår hur jag menar. - Och jag tror vi alla förstår vad Seppo menar, att den som får smäll varje gång den gör fel, gör snart ingenting alls!

Vi hoppas kunna återkomma med flera synpunkter på de här frågorna i kommande nummer.

Källa för citaten: Sv Dagbladets serie "Den nya motivationen" mars - april 1983. □□

Detergenten

(latin = rengöraren)

NR 7
ÅRGÅNG 12

Manusstopp
för nästa nummer 1 augusti

Utgiven av:
AB Sunlight
611 87 Nyköping
Tel. 0155/802 00

Redaktör och
ansvarig utgivare:
Daga Nilsson-Lundkvist

Redaktionskommitté:

Annette Asp, Fabriks
Göran Berglund, SIF, Stockholm
Göran Hofstedt, Leverindus
Rolf Johansson, SALF
Kalle Johansson, illustrationer
Monica Lundberg, SIF, Nyköping

Tryckeri AB Åkerblom & Strandberg, Nyköping

Ny produktions- chef för pulver

Text och foto: D Nilsson-Lundkvist

Många har sett honom och några känner honom redan. PER-GUNNAR NYSTRÖM, Sunlights nye produktionschef för pulveravdelningen. Han har ett Unileverförflutet på Novia i drygt 14 år. "Fast det hette Bjäre när jag började där" säger Per-Gunnar.

Men Du är inte skåning?

- Jag är hallänning. Var granne med Blå Band på sin tid då jag jobbade på Järnverket i Halmstad.

Vad har Du för utbildning och erfarenhet i botten?

- Jag är maskintekniker. Började som verkstadsberedare på Järnverket i Halmstad och blev senare arbetsstudieingenjör, som det hette på den tiden. Sedan blev det Nordiska Filt, ett textilföretag, som gör bl.a. filter för pappersindustrin. Därifrån kom jag till Bjäre i början av 1969, som arbetsstudiechef. Sedan augusti 1972 jobbade jag som planeringschef där.

Du har alltså inte sysslat med produktionsfrågor förut?

- Nej, det närmaste produktionen jag varit är nog i samband med arbetsstudier.

Har Du hunnit få någon uppfattning om "företaget" Sunlight?

- Inte totalt sett. Men har noterat vissa skillnader jämfört med Novia. Det är stora olikheter i den tekniska komplexiteten. Här är betydligt mera omfattande processer. Och framför allt, man är mycket längre fram i datortänkandet.

Man ser datorns möjligheter på ett helt annat sätt - även i produktionen. Allt här är mera kemi-baserat, vilket är nytt för mig. Jag ser också stora skillnader i styrningen av materialflödet genom att inköpsfunktionen inte finns i Nyköping. Avståndet verkar hämmande. Jag har ju erfarenhet från Novia, där man trots det korta avståndet, flyttade marknads- och försäljningsfunktionen till produktionen. Det blev en väsentlig förbättring i kommunikationerna. Att ha allt samlat på ett ställe är ju i sig alltid ett plus.

Ser Du redan någon linje hur Du vill driva avdelningen?

- Det elementära blir ju att samordna de två verksamheterna tillverkning och packning. I och med den så uppstår en hel del process- och projektarbeten i vilka jag kommer att vara involverad. Kostnadsutvecklingen kräver också ett starkt engagemang. Att upprätthålla fastställt och tillfredsställande kvalitet på produktionen till lägsta möjliga kostnad. Riktigt på allvar kommer jag emellertid inte in i jobbet förrän i augusti, då jag återkommit från en längre utbildningsperiod utomlands.

Vad tror Du om Sunlights nya organisation?

- Jag har ju genomlevat en liknande process på Novia. Den gjordes inte riktigt på samma sätt, men jag tror att även den här kommer att fungera. Men det krävs mycket

av alla. Att rationalisera och reducera arbetsuppgifter blir nödvändigt. Jag tycker ändå att folk redan börjat att anpassa sig. Genom att man på så tidigt stadium börjat tala om förändringarna så får människor tid att prata ut och om sin respektive situation. Och då blir man inte så paralyserad.

Vad tycker Du själv är utmärkande för Ditt sätt att arbeta?

- Att jag försöker tränga så djupt som möjligt i de uppgifter jag får tillfället håller på med. En del upplever mig som ganska envis.... men.. jag tror jag överlåter till mina medarbetare att bedöma mig.

Kommer Du att trivas i Nyköping, tror Du?

- Det tror jag säkert. Behändigt att cykla eller gå till jobbet. Just nu bor jag tillfälligt i lägenhet i stan, men det kanske blir en villa (centralt) när jag kommit igång på riktigt. Här finns också möjligheter till min favoritsport, segelflygning, som jag ägnar stor del av min fritid åt. □□

ATT KUNNA ÖVERLEVA OM OLYCKAN ÄR FRAMME

Ovanstående rubrik gällde som tema för den verkskyddsövning, som ägde rum den 7 och 10 juni mellan 8-16 på Sunlights fabriksområde.

Verkskyddet är en del av civilförsvaret och finns vid de industrier, som måste vara igång även under krig och beredskap. Första hjälpen till skadade, släcka bränder och rädda inestängda människor bl.a. var uppgifter under övningen. Ett 50-tal Sunlightanställda var kallade till övningen, som leddes av personal från Civilförsvarsstyrelsen. □□

Förtidspension? - Ja tack!

Foto: D Nilsson-Lundkvist

I ett tredje och sista inlägg om FÖRTIDSPENSION, som en av utvägarna till personalminskning inom Sunlight, får vi här synpunkter från två, som blivit erbjudna att gå innan uppnådd pensionsålder. Monica Lundberg har intervjuat BÖRJE ANDERSSON, ekonomiavd. och HARRY OLSSON, pulvertillverkningen.

BÖRJE ANDERSSON har arbetat på Sunlight i 38 år. Är det Ditt önskemål att gå i förtidspension, eller känns det som ett måste?

- Ur personlig synpunkt är jag helt nöjd att få sluta mitt arbete i år. Jag tycker det ska bli skönt. Främst på grund av min hälsa, som inte alltid är så bra. Jag lider av astma, speciellt under vinterhalvåret. Då vill jag helst vara inomhus. Jag är också nöjd med de ekonomiska villkoren, som enligt uppgift blir i stort sett oförändrade jämfört med om jag hade arbetat till 65 år.

Du ser fram emot att få vara ledig. Vad tänker Du ägna Dig åt?

- I den mån jag orkar ska jag sköta min radhustomt, båt och sommarstuga. Så har jag döttrar och barn-

barn, som kräver sin tid. Nu har jag arbetat deltid i drygt 3 år, så jag har haft tillfälle att känna på hur det är att disponera sin tid som man själv vill. Det är betydligt svårare om man inte har några givna intressen.

Kommer Du att sakna jobbet?

- Det känns vemodigt att man är så gammal. Pensionen är ju tecken på det. Jag kommer att sakna arbetskamraterna väldigt mycket. Här på bokföringen är vi ju gamla trotjänare de flesta. Vi har jobbat ihop länge, träffats dagligen och bytt åsikter både i arbetet och privat. En sak vill jag betona i det här sammanhanget. Det är sorgligt att det inte fylls på med ungdomar, när vi äldre lämnar våra jobb. Jag förstår att rationaliseringar måste fortgå och effektiviteten höjas. Men om vi satsade lite mer på nya produkter, kanske ungdomarna kunde få ersätta oss.

HARRY OLSSON är sprayskötare och har arbetat på Sunlight i 24 år. Nu har han fått erbjudande om förtidspension.

Vad tycker Du om det?

- Det är positivt. Ekonomiskt får jag ungefär samma villkor som om jag arbetat till ordi-

narie pensionsålder. Jag tycker det ska bli skönt att bli ledig. Jag har så mycket att ägna mig åt utanför arbetet.

Vad kommer Du att göra då?

- Dels är jag engagerad i en bostadsrättsförening, dels är idrotten mitt stora intresse. Jag har själv spelat fotboll, när jag var yngre, nu är jag med i BIS och hjälper till.

- Friluftsliv är också en stor hobby. Jag har husvagn och med den åker jag Sverig runt. Det ger härliga tillfällen till att njuta av naturen. Annars har jag husvagnen i Strandstuguviken och bor där på sommaren.

Hur ser Du på Ditt arbete nu när Du snart ska lämna det?

- Mitt arbete har förändrats en hel del under de senaste åren. Det började med att vi gick över till en-torns-sprayning. Det ställdes högre krav på mig när vi sprayade i två torn. Sedan kom datoriseringen av blandningen, vilket naturligtvis är en bra sak för företaget ur effektivitetssynpunkt. Men för människan mindre bra. Med en datoriserad process kan man nu lätt köra både 2 och 3 torn. Jag tycker det är synd att vi dragit ner tornkapaciteten.

- Jag tycker också det är meningslöst att jobba skift och inte ha körningar på spraytornet. Sprayningen klaras i de flesta fall av på ett skift.

Kommer Du att sakna jobbet?

- Nej, det tror jag inte. Som Du förstår tycker jag att arbetet blivit mindre intressant. Men jag kommer att sakna arbetskamraterna.

LÄRARE
LÄRDE OM
TVÄTT-
OCH
DISKTEORI

Under fyra dagar mellan den 13-16 juni var 100-talet hushållslärare på kurs på fabriken i Nyköping, för att förkovra sig i tvätt-disk- och textilkännedom. De här kurserna har hållits i minst 25 år och blir allt populärare för varje år. Det är gruppen "konsumentkontakt" inom Sunlight Information i Stockholm, som står för uppläggningsprogrammet, som genomförs med hjälp av personer från både marknads- och tekniska avdelningarna. De senaste åren har kurserna varit övertecknade varje gång. Så och i år. Trots att kursen dubblerades till att omfatta 2 x 2 dagar. Deltagare hade funnits till ytterligare en tredje kurs, men dessa står nu anmälda till 84 års kurser. Från 1982 fanns 60 personer, som stod över till i år.

Vad får man lära sig?

Jo, man får bl.a. lära sig tvättmedlens sammansättning, tvätteori, tvättvanor och man får även en överblick av tvättmedelsmarknaden och naturligtvis informeras det om 80-talets nya tvättekni- genom Via med TAED. Disk- och disksador, tvätt- och diskmedlens roll i miljön finns också på programmet. Genomgång av produktionen och fabriksvisning också. Deltagarantalet har maximerats till 50 st /gång, vilket egentligen är för många. 30/gång vore nog idealiskt ur administrationssynpunkt, menar de flesta som medverkar i programmet.

Här ★ är ★ London

STIG SOLFORS' Londonrapport, från vilken vi i förra numret återgav några privata intryck, avslutas här med att Stig ger oss några axplock från jobbet.

På tal om jobbet så saknar jag smågnabbet liksom "gubbarna i verkstan. Gösta Hellström, "svärsonen" Spelvikshumorn och vem vet - kanske rent av El-Kalle! (tjåna Kalle!) Det är svårare att häckla på ett främmande språk.

Nåja, arbetet var det. Unilever Engineering finns både i Vlaardingen och London. London (Brandon House) har ett par hundra personer. Tekniker och administrativ personal, varav 16 st tillhör gruppen "Control", som har både data- och projekt-ingenjörer, för instrument, styr- och reglersystem. Arbetsområdet är i stort sett hela världen utanför kommunistblocket.

Själv svarar jag (med draghjälp) för två projekt:

- 1) Instrumentering för en ny "NSD Pilot Plant" i Vlaardingen. Dvs en pulvertillverkning för forskning.
- 2) För mig ett delvis nytt område: Att specificera, kostnadsberäkna, beställa, installera och köra igång ett "General Unilever Line Monitoring System"

Vad det är? Jo, en redan utvecklad och använd automatisk vägning och viktskontroll på packningsmaskiner för länder med viktspecifikation. Men dessutom, ett system för automatisk be-

räkning av effektivitet hos maskiner i en linje. Det nya och intressanta är att utforma ett operatörsvänligt system, där operatören direkt på en bildskärm kan se vilket som är den primära orsaken till ett stopp eller dålig effektivitet någonstans i en linje.

Även kvalitetskontroll och i framtiden vibrationsanalys av lager o.d. i maskiner, förebyggande underhållsrutiner, reservdelskontroll etc, måste systemet kunna behandla.

Målsättningen är ett operatörs- och underhållsvänligt system, som är så universellt som möjligt och som utnyttjar befintliga enheter i maskinerna. Första installationen blir i Pozzilli, Italien.

Jobbet innebär många resor. Hittills har jag besökt Vlaardingen tre gånger och Pozzilli en. Pozzilli ligger ca 20-25 mil sydost Rom bland höga berg. Vackert men ensligt.

Arbetet är självständigt och fordrar kontakter med leverantörer, konsulter och Unileverfolk. Här upplever man verkligen det internationella Unilever. På kontoret talar det med USA, Filippinerna, Holland Taiwan, Australien och t.o.m. med gamla Sverige ibland. - En projekt-ingenjör flyttar till Australien, en annan till New York, en tredje till Sydafrika etc.

Här känner man väl till Björn Borg, men har ingen aning om Ingemar Stenmark!! Plommonstoppen har praktiskt taget försvunnit ur gatubilden. Syns bara på någon enstaka kostym- och portföljbärande gentleman. Paraplyerna är desto vanligare. T.o.m. de moderna hopfällbara!

Nu jamar katten bakom dörren och vill ha mellanmål. Sköt om Er och fabriken! Cykla till jobbet ni som kan. Hälsningar,
Stig

Varifrån kommer våra råvaror?

★ DE FLESTA RÅVAROR KÖPS I SKANDINAVIEN, FÖRÄDLAS I NYKÖPINGSFABRIKEN TILL PRODUKTER, SOM SÄLJS I SVERIGE. ★

Text och foto: D Nilsson-Lundkvist

RÅVARUKOSTNADEN är den största posten i den totala tillverkningskostnaden. Därför borde det intressera alla att veta var och hur vi köper våra råvaror. Att EXPEDO är med, vet ganska många, och ställer man frågan: "Vad vet Du om Expedo?" får man oftast svaret: "Det är väl ett Unileverföretag, som köper råvaror för de andra Unileverföretagen i Sverige.

Delvis är det rätt. Expedo som arbetar vid Sergels Torg i Stockholm har 20 anställda av vilka fem sysslar enbart med inköp för Nyköpingsfabriken. De övriga är i stort sett sysselsatta på Trading-sidan med import/export även för företag utanför Unilever.

"NYKÖPINGSGRUPPEN" består av fyra inköpare och en sekreterare. De övriga varuproducerande U-företagen sköter sina råvaruinköp själva på respektive produktionsort.

INKÖPEN baseras på de data-listor inköparna får var 5:te vecka från Nyköping. Med ledning av dem gör man upp årsbehovet på respektive produkt och placerar order på helårs-, halvårs- eller kvartalskontrakt.

LEVERANTÖRERNA är till stor del etablerade. Men man får inte ta vilken leverantör som helst. Leverantörens produkter måste vara godkända ur säkerhetssynpunkt. Testade t.ex. beträffande lagringsbeständighet, allergi etc. Sådan "clearans" ges av Unilevers laboratorier i England och i Holland.

CHEF för Expedo sedan sex år tillbaka är HANS PEEK, holländare, men numera helt svensktalande.

DETERGENTEN besökte kvintetten GUNILLA WIKTORSSON, ULF HOMANN, HANS DOMBRET, THOMAS BÄCK och BARBRO HULT.

★

Gunilla, Dig har jag hittills satt i samband enbart med eldningsolja och bensin. Men det är bara en del av Ditt jobb?

- Javisst. Gruppen Oljor & Fett, där eldningsolja och bensin ingår, är den stora biten. Men jag köper även parfym, färger och en del kemikalier, berättar Gunilla, som jobbat på Expedo sedan 1967 och sedan 1980 som inköpare på kemikalieavd.

Var köps oljor och fett?

- Vegetabiliska oljor för tvätttillverkningsen köper jag från Margarinbolagets och Karlshamns oljeraffinaderier. Ursprungligen kommer oljorna företrädesvis från Filippinerna, men raffineras vid nämnda företag, på vars kontrakt vi köper. Vi är nämligen för små att upprätta egna kontrakt med ursprungsleverantören.

Animaliskt fett köps nästan enbart inom Sverige. Slakte-

riförbundet har som målsättning att omsätta sin produktion inom landet. Det finns nästan bara ätbart fett att tillgå, så vi köper en högklassig råvara till vår tvål till ett relativt lågt pris. "Svensk Kötthandel" lämnar nämligen ett bidrag till de tekniska industrin. Alternativet vore annars att importera ett betydligt sämre råvara till samma pris.

Eldningsolja o. bensin har kontrakterat med VISAB i Eskilstuna resp. Esso. Där får ju de anställda köpa respektive produkt också med rabatt.

Parfym och färger då?

- De köper vi utomlands. Mes-tadels från England, men även från Schweiz. Inköpen av parfym och färger uppgår till ca 7.5 milj kr/år.

★

Stora som små råvaror för tvättmedelstillverkningsen, men även maskiner och teknisk utrustning till ett inköpsvärde av ca 100 milj kr per år, svarar ULF HOMANN för. Han har jobbat på Expedo sedan 1967.

ULF HOMANN och GUNILLA WIKTORSSON förser oss med kemikalier, oljor & fett, parfym och färger.

Köper Du, liksom Gunilla, mycket inom Sverige?

- Ja, till stor del, vilket är fördelaktigt icke minst om snabba förändringar i tillverkningsprogrammen inträffar. Från Boliden i Helsingborg köper jag största delen av tripolyfosfatbehovet, från EKA i Bohus natriumperborat, från Svenska Rayon i Vålberg natriumsulfat, som är en biprodukt i deras tillverkning av rayonull. Berol i Stenungssund förser oss med tvättaktiva ämnen, o.s.v.

- Men visst handlar jag även med utlandet, berättar Ulf vidare. - Alkylat från England, tripolyfosfat från Östtyskland, vattenglas och soda från Östtyskland o.s.v. Jag har också frekventa kontakter med U-kolleger i t.ex. Paris, London, Rotterdam och Hamburg över vilka vi kanaliserar våra inköp.

Är det inget tvång för Unileverföretagen att köpa genom Expedo?

- Inget tvång. Meningen är dock att det enskilda bolaget ska utnyttja det centrala inköpet om därigenom ett fördelaktigt resultat uppnås.

Är Du ofta i Nyköping?

- Allt är relativt. Men kontakterna är täta. Kanske oftast per telefon.

Är avståndet besvärande?

- Det tycker jag inte. Här sitter vi mera i händelsernas centrum. Dessutom har jag många gemensamma kontakter med vår Trading-sida, som exporterar kemiska råvaror bl.a. från Boliden, EKA och Berol. Mina leverantörer alltså. Så det är viktigt att vi sitter nära varandra.

★

Gunilla och Ulf ser till att vi får ingredienser i våra produkter. HANS DOMBRET och THOMAS BÄCK sköter om att vi får något att packa dem i.

Vad handlar Du med Hans?

- Till största delen förpackningar av papper och kartong för pulver och tvål. Totalt köper Thomas och jag för ca 40 milj kr om året.

Vilken marknad rosar Ni?

- Den skandinaviska. Till 90%. Förutom Esseltepac, Rinaldo och Kraftemballage i Sverige så köper vi en hel del i Norge, Finland och Danmark. Under åren har det visat sig vilka leverantörer som håller måttet och vi har ett fint samarbete med dem.

Ibland går det inte bra i packningsmaskinerna och då skyller man på kapslarna..

- Det är delvis riktigt, men ser man på totala antalet kapslar, som fylls på ett år så är reklamationerna förhållandevis få. Kraven på leve-

rantören kommer att skärpas ytterligare i och med att en stor del av kvalitetskontrollen kommer att läggas på dem.

Dina kontakter med Nyköping?

- Mycket med planeringen, men även med förpackningsutvecklingen, kvalitetskontrollen och ekonomiavd. En gång per kvartal har vi koordineringsmöte i Nyköping då vi informerar och beslutar om olika projekt.

★

Thomas, Du jobbar mest med flaskor eller hur?

- Ganska mycket, men inte enbart. Jag köper även ytteremballage för pulver- och flytande produkter, flaskor och dunkar för Sunlight/Klara-Tvätta och Leverindus samt för Gibbs' shampotillverkning.

Köper också Du mestadels inom Sverige?

- Well-papp-produkter köper jag helt inom Sverige. Men av flaskor och dunkar (allt i plast numera) är inköpen ganska jämt fördelade på leverantörer i Sverige, Norge och Finland. Provflaskor för lanseringar och dylikt köper vi av våra utländska kolleger inom koncernen för att utnyttja internationella Unileververktyg. Vi har ett bekvämt avstånd till våra leverantörer, vilket betyder små leveransproblem. Vi gör upp kontrakten här och lägger ut blockorder. Nyköping sköter sedan avropen själva efter behov. Det har fungerat bra, tycker Thomas.

★

BARBRO HULT, 17 år på Expedo, jobbar som sekreterare på heltid åt de fyra inköparna.

- Jag trivs väldigt bra. Med hjälp av en ordbehandlingsmaskin skriver jag ut alla order, men även brev och annat. Förutom korrespondensjobbet, hjälper jag också Thomas med en del uppgifter, bl.a. att räkna ut priser. Det är roligt som omväxling. Att bara skriva skulle kanske bli lite enahanda i längden, tycker Barbro.

BARBRO HULT, sekreterare, tillsammans med HANS DOMBRET och THOMAS BÄCK, som köper våra förpackningar.

Suck I LENINGRAD

För att markera sin 15-åriga tillvaro, anordnade SUCK en resa till Leningrad i samband med Pingshelgen. Av de 56 deltagarna var 24 från Nyköping. Monica Lundberg har frågat några om intrycken.

OLLE FORSBERG, Sunlight:

- Jag var väldigt nyfiken på både konsten och på Ryssland och resan var mycket intressant. Programmet blir ju väldigt komprimerat, när man ska se så mycket på så kort tid. Vi fick en guidad tur på ca 2-3 timmar i Vinterpalatset men hann se bara bråkdelen av samlingarna. - En kväll roade vi oss på cirkus och en kväll var det folklöreprogram

med bl.a. kosackdans.

LAZSLO ARATO, Sunlight:

- Jag fick vad jag vare ute efter - att se Leningrad. Jag blev överraskad att stan är så vacker. Husen är uppbyggda efter kriget i gammal stil och fint renoverade.

Kom ni i kontakt med folket?

- Ja, vi var några som tog oss hem själva på kvällarna och då måste man ju fråga sig fram. Jag kan ca 10 ord ryska, som tillsammans med lite engelska och gester gjorde att vi fick kontakt. - Det hände en incident med trafikpolisen, när vi skulle åka hem. Jag har lite erfarenhet från de här länderna, men några blev rädda för vad som kunde hända. Jag vet att man inte får sticka upp i Ryssland. Polisen visar öppet att de har makten.

DAGNY WIDÉN, Leverindus:

- Leningrad är en vacker stad. Och stor! Där bor lika många människor som i hela Sverige. Resan var jobbig. Att åka buss mil efter mil genom täta skogar. Tiden var kort för allt som fanns att se. Man hann inte smälta alla intryck. Isakskatedralen och tsarens sommarpalats lämnade nog de starkaste minnena. - Vardagslivet för dem som bor där verkar väldigt annorlunda vårt. Ont om varor i affärerna och på sina håll köer utanför matbutiker. De är nog minst 2 år efter oss av kläderna att döma.

ÅKE NILSSON, Sunlight:

- Resan var välarrangerad och intressant. Trevlig samvaro vår grupp. Jag är glad att ha varit där, glad att få åka därifrån. För mig räcker det nog med en gång.

Några semester-tips från Företagsläkaren

Henry Lönnström

Det blir säkert värmebölja i år också. Lagg Dig då inte i solen med risk för att somna. Och absolut inte om Du druckit alkohol! Var försiktig med sol och värme om Du känner av hjärtbesvär, är förkyld eller har någon annan infektion i kroppen. Bästa solbrännan får Du och bäst mår Du att vara aktiv och rörlig i solen! - Nonchalera inte getingen och provocera den inte! Det är inte ovanligt att människor är allergiska för getingstick. Allergin kan uppträda på olika sätt t.o.m. i form av medvetlöshet. Lämna heller inga sötsaker utomhus där getingen kan gömma sig. Varje år inträffar dödsfall genom att en geting följt med något ätbart i munnen. När den kommer i kläm i svalget sticker den och då är svullnanden och kvävningensrisken omedelbar. Lämna ett getingstick en svårare röd svullnad och Du skulle få feber, uppsök då helst

läkare. En annan sommarvän, som man inte ska nonchalera är huggormen. Döda den inte! Oftast är den rädd och sticker sin väg. Men vet Du om att Du blivit huggormsbiten, låt Dig då inte gripas av panik. Försök få kontakt med läkare

eller akuten, men det behövs i regel inga tjutande sirener. -- Och så en hälsning till rökarna. Sluta nu till semestern så har Du chansen att redan i sommar uppleva dofter Du aldrig känt i naturen. GLAD SOMMAR!

De underhöll lunchgästerna i Vlaardingen!

Den här duktiga gitarr-ensemblen från Kommunala Musikskolan i Nyköping spelade på Unileverfabriken i Vlaardingen den 30 maj. De spelade i två etapper under lunchen. Själva blev de väl mottagna med "fika" vid ankomsten, sedan lunch och de fick även information om tillverknigen samt rundvandring i fabriken. Pojkarna fick en slips och flickorna en scarf som avskedsgåva. Stående fr v ser vi PATRIK WREEBY, SUNE NYGREN (ledare) STEFAN FELTENMARK och ANDERS ERIKSSON. Flickorna sitter fr v MAGDALENA ANDERBERG, ANNIKA ROSEN, YVONNE SAMUELSSON och PIA WÄRMELL. Pia är dotter till Irene Wärmell, tidskrivare på pulverpackningen.

En gentleman vid namn GUSTAV GREEN i Göteborg har skrivit öljande trevliga och intressanta brev, som vi gärna vill delge Detergentens läsekrets. Så här skiver han:

För första gången har vi köpt och använt VIM. Har aldrig någonsin träffat på ett så utomordentligt rengöringsmedel. Diskbänken nästan skinner som en sol, för att inte tala om spisen. Vim är även mycket väldoftande.

Eftersom jag nu skriver till Eder, så ville jag efterhöra, varför Sunlight tvättvål ej finns längre. Den var mycket bra till mindre handtvättar, dryg och behaglig att använda.

Undertecknad var i sin ungdom, för över 80 år sedan, anställd på kontoret hos Vestkustens Såp- & Tvålfabrik (Aug. Hallgren), Göteborg. Då fanns det många tvålfabriker härstädes, bl.a. Fabriken Viola, Eneroth & Co, Schéeles Fabriker, Thormählen & Hoppe samt Fabriken Tomten. De hade pilerade tvålar av

hög kvalité. Vestkusten tillverkade mest såpa samt endast s.k. kallrörd tvål, och kanske kan det vara av intresse att höra, vad de kostade, nämligen kr 1:- per kg för oinslagna och 1:25 för inslagna! Vestkustens tvål var inte prima utan som det hette: 'fylld'. Lönerna på den tiden för arbetare var kr 60:-, sedermera 65:-/vecka.

Numera förefaller det som om konkurrensen i branschen är - såsom den redan var på 20-talet - stenhård. Det ser ut, efter vad jag tycker mig finna, som om mycket importerad tvål är i marknaden. Har t.o.m. träffat på kinesisk tvål. Alltför många bättre utländska tvålar finns ju, vilka är ganska dyra. Det finns en mycket oannonserad tvål. Dun (engelsk). Är den kallrörd? Era välkända tvålar LUX är väl pilerade? Enligt uppgift tillverkas inte så mycket pilerad tvål (och väl ingen kallrörd) i Sverige numera, utan de få kvarvarande fabriker importerar tvålmassa från utlandet. Är det så, undrar jag? Med vänlig hälsning Gustav Gréen

Tack Gustav Gréen för ett trevligt brev samt lovorden om Vim, som även vi instämmer i. Vim är en effektiv och praktisk vardagsprodukt. Med hjälp av ingenjör Nils Pettersson, på vår tvålavedelning, ska vi försöka rätta ut frågetecknen i brevet.

1) Sunlight tvättvål har in-

te sålts på svenska marknaden på ca 20 år. Efterfrågan blev för liten. Däremot tillverkas tvålen fortfarande i Sunlightfabriken i Nyköping, men för Unilevers finska företag.

2) För att försöka reda ut begreppen pilerad respektive kallrörd tvål, kallas det pilerad tvål då grundtvålsmassan, efter tillsats av färg och parfym, bearbetas i pilerverk (valsverk) för att färg och parfym ska fördelas jämnt i massan innan stångpressning o. stansning.

Kallrörd tvål tillverkas efter en metod som t.ex. Sunlight Tvättvål tillverkades för ca 25-30 år sedan. Den färdiga och flytande tvålmassan hälldes upp i formar i vilka den fick stelna till block, som sedan skars till bitar med hjälp av en s.k. "skär-harpa". Denna metod används inte alls numera.

3) Det är riktigt att det finns (för) många importerade tvålar på marknaden. En av dem är just DUN, varför vi inte kan svara närmare på hur den tillverkas. Men med största sannolikhet är den en pilerad tvål.

4) Vi importerar inte tvålmassa från utlandet. Tvålen tillverkas här i fabriken från "grunden" genom förtvättning av fett och natronlut.

Vi hoppas att Gustav Green fått lite mera klarhet i sina frågeställningar och även andra som kanske stundom undrat häröver.

Red.

ETT ANNAT BREV

också från en gentleman, nu bosatt i England, kom Detergenten tillhanda på försommaren. Det kom från Mr Lionel Griffin, på 40-talet ekonomichef här i Nyköping. Den (troligtvis nu 80-åriga) Mr Griffin följer fortfarande våra förehavanden här i

Sverige genom att läsa Unisont och Detergenten. Det gör han med stort intresse och skriver: "jag är så glad att min svenska fortfarande är tillräcklig för att kunna förstå allt som står i dem".

Han hälsar till alla, som kommer ihåg honom och Detergenten tillägger att om nå-

gon vill skriva en hälsning till Mr Griffin så finns adressen att tillgå här på redaktionen.

En bukett svenska sommarhälsningar sänder Detergenten här från kända och okända!

En skymt från jubilarbordet. T.v. flankeras VD av 25-åringen INGRID NYMAN (dessvärre bara halva) och MAJ-LIS RING, som fyllde 15 och klocka. Båda flickorna på tvålavad. T.h. EDVIN SVENSSON, förrådet, nybliven 25-åring och nacken ser vi på en annan 25-åring, BO ODENMAN, data, och längst bort "ålderman", 30-åringen TORSTEN THORSANDER, ekonomiavd.

Flera jubilarer, här i väntan på fotografering. Fr.v. ODDBJÖRG TORBERGSEN och MAJ-LIS RING, tvålen, GUNILD LILJEROTH, tvåtten, ULLA ERIKSSON, lab, ANNA-BRITA PETERSSON, städavd., samtliga 15-åringar. Längst t.h. ELSIE PETERSSON, personalavd., 30-åring liksom TORSTEN THORSANDER.

SALME RAASAKKA gratulerar kompisarna PER-OLOF ANDERSSON och ODDBJÖRG till den nyvunna klockan.

Se sän stil han har! VICKE, som verkligen inte slokade under slokhatten. Full fart hela kvällen.

Foto: Lennart Östlund

I karnevals- * * * * * yran... * *

på årsfesten i slutet av april i Oxelösund hade alla trevligt. Det skrev vi om i förra numret. Men har Du glömt hur trevligt Du hade så kan Du friska upp minnet med det här bildreportaget, som det inte fanns någon teknisk möjlighet att få med i förra numret. Men bättre sent än aldrig!

Kvällens Nestor, L O ERICSON, ekonomiavd., får här skriftligt på sina 40 tjänsteår av VD ROLF LINDMAN. Rolf, som vanligt på toppenfest-humör underordnade sig villigt festkommitténs order om att kasta kavajen och ta på torreadorskärpet och -hatten. Sen körde han till sista bland de sista på dansgolvet. Hockey-bockey och golf måtte ge en bra grundkondition. Omedelbart efter uppvaktningen av jubilarerna tackade LO å samtligas vägnar för diplom, klockor och penninggåvor

Från Malmö-depån kom GÖSTA SVENSSON, här fördjupad i glassen, från Göteborgs-depån SOLVEIG LEGOVIC. EVERT RADSTRÖM, som avverkade sin sista årsfest innan pensionen konverserar HENRIETTE TILLBERG också Malmö-depån, medan ÅKE NILSSON intresserar sig för någon mitt över bordet.

◀ Så här vill vi se cheferna varje dag. Fr.v. LENNART ROTH, WOLFGANG KAISER, SEPPA HELANDER, INGMAR LINDSTRÖM och ROLF LINDMAN

STOCKHOLM MARATHON

är över för den här gången. Alla åtta deltagarna från Nyköpingsfabriken tog sig runt med heder och ära i behåll. Bästa tiden hade SIGGE MAURER, som gnetade sig fram de drygt 4 milen på 3.35! Längsta tiden tog LENNART ÖSTLUND på sig, som kom i mål 8 min före Ingemar Johansson, dvs på ca 4.48. Någonstans mellan de tiderna kom de övriga, KENT JOHANSSON, PEKKA KARLSSON, STIG MÅRDH, CHRISTER PETTERSSON, P-Å SJÖQVIST och ROY KRANTZ. Tro nu inte att den här oktetten slår sig ned i gröngräset för sommaren. Ånej! Nu börjar ny träning för Lidingslöpningen, som går den 2 oktober! Roy vill gärna ha större uppslutning och ber alla intresserade att höra av sig till honom eller till LENNART ÖSTLUND, för information och träningstips. DAMER efterlyses särskilt!! Detergenten önskar sprintergänget lycka till och ger Lennart en extra gratulation till att ha slutat röka. Han kunde när han ville, heder åt en sådan kille. Roy berättar sedan vidare om

ORIENTERINGSSKOLAN

som startar till hösten. Det blir Roy och LENNART BLOMGREN som under några lördagar ska lära ut hur man blir en duktig orienterare. På programmet står kart- och kompasskunskap bl.a. med både teoretiska och praktiska övningar i terrängen. "Vi vill få fler att delta i våra interna tävlingar för att så småningom springa även i Korpens. OCH, kanske det viktigaste ändå, vi vill framför allt visa hur

Foto: "Östlund Brothers"

Inget fel på humöret så här 7 km från starten. CHRISTER PETTERSSON och STIG MÅRDH på Strandvägen ...

... och på samma gata stilar här LENNART ÖSTLUND, gruppens PR-knutte längst till höger i bild

Foto: D Nilsson-Lundkvist

MOTIONSGYMNASTIKEN hade terminsavslutning i Strandsutuguviken den sista maj. Aktiviteterna startade med tipsrunda, varefter följde mat och dryck i paviljongen. Kvastdans och gemensamma danslekar inomhus varvades sedan med stafett och andra lekar utomhus. Salme pratade också om vad som händer med vår rygg när vi gymnastiserar och illustrerade med hjälp av medhavd ryggrad. Sedan blev det naturligtvis kaffe och det hela avslutades med korvgrillning och sång vid elden på stranden. Allt inramat i en härlig försommarskväll. Tack Salme! Tack Tina och alla som hjälpte till. Vi ses i höst igen och det finns plats för flera i motionsgymnastiken. Bilden: Salme ställer upp lag och instruerar till "pinnstafett".

roligt det är att springa och samtidigt få frisk luft och motion", poängterar de båda.

Fyra deltävlingar av de interna är genomförda och två återstår till hösten. Kontoret leder med 91 p., verkstaden kommer tvåa med 83 p. och fabriken på tredje plats med 77 p. I varje tävling har ca 30 personer i genomsnitt deltagit. Poäng får man för såväl deltagande som placering. VÄLKOMMEN TILL HÖSTENS ORIENTERINGSSKOLA och -TÄVLINGAR!

SUNLIGHTS IDROTTSFÖRENING är en av Nyköpingskorpens mest alerta. Detergenten vill gärna förmedla en blomma till såväl styrelsen som alla sektionsledare. Vi kan alla vara med på någon aktivitet och det är inte bara roligt utan har en stor social funktion att fylla. Vi lär känna varandra på ett helt annat sätt än att bara gå om varandra i jobbet. (P.S. Det var finländarna som vann orienteringen i år igen, så nog behöver vi orienteringsskolan allt!) □□

75 år

ERIK ÖSTH 13/7

70 år

MAYLIS LUNDSTRÖM 25/6
EVERT JOHANSSON 25/6
RAGNAR JOHANSSON 2/7
EDVIN KARLSSON 13/7
ELNA FORSELL 10/8

60 år

GÜNTHER KOZICA, lagret 6/7
MAY-BRITT DAMBERG (pens) 25/7
ANNA-BRITTA PETTERSSON,
städavn 28/7
MÄRTA ERIKSSON,
pulverpackningen 10/8

50 år

BRITT-LOUISE JOHANSSON,
matsalen 28/6
GUNILD LILJEROTH,
tvätteriet 8/8

40 år i tjänst

ROLAND WIDEN, verkst. 9/8

25 år i tjänst

JOHNNY FAGRELL,
anläggningsavn 2/6
BIRGER SAMUELSSON,
pulverpackningen 23/6

20 år i tjänst

YNGVE ASTEBERG,
Leverindus 1/6
SVEN LJUNGQVIST,
löneavn 1/6
ÅKE NILSSON,
transportavn 24/7
AILI LAUKKANEN, tvålavn 29/7
ELIS DAHLIN, pulv tillv 29/7
BENGT ANDERSSON " " 5/8
MONICA FAGERBERG, lagret 8/8

15 år i tjänst

LENNART BLOMGREN, 1/7
LARS GÖRAN BERGQVIST, 5/8
båda Leverindus

10 år i tjänst

ELSIE DORDEVIÇ
redovisningsavn 12/6

10 år i tjänst, forts.....

MARIANNE CARLSSON,
löneavn 12/6
PER-ARNE NYMAN, data 12/6
TUULA KUUSISTO,
pulverpackningen 12/6
BIRHTE SVENSSON,
pulvertillverkn. 6/8
MARJA-LIISA OLSSON,
tvätteriet 13/8

DÖDSFALL

JOHANNA FREYBACH, pensio-
när, avled den 2 maj i
en ålder av 82 år. Hon ar-
betade före sin pensione-
ring på Tvättinstitutet.

HULDA ANDERSSON, pensionär
avled den 23 maj i en ål-
der av 89 år. Hon hade ar-
betat som städerska.

ERIK JEPSON, pensionär,
avled den 23 maj 72 år
gammal. Åren 1947-1957
arbetade han som arbets-
studiechef i Nyköping,
därefter inom Svenska
Unilever, Stockholm.

ROBERT AHRENHOLM, pen-
sionär, avled den 3 juni
i en ålder av 76 år. Han
arbetade tidigare på för-
rådet.

PS * PS * PS * PS * PS * PS

LÖNEFÖRHANDLINGARNA KLARA FÖR FABRIKSKLUBBEN!

Ove Jansson, v.ordf.: I det
centrala avtalet ingår en
förkortning av arbetstiden
för dem som jobbar 2-skift
med 6 min/skift.

- OB-tilläggen höjs med 38
öre/tim. Det blir ca 1% på
Sunlight. Som icke nivåhöj-
ande tillägg finns 1% av-
satt, som man reglerar med
när tjänstemännens avtal är
klart. Sammanlagt lyder av-
talet på ca 5%.

- Förhandlingsarbetet har va-
rit trögt. Företaget tyckte
att man gav ut för mycket
förra året. Vi riskerar nog
sjunka i relativt löneläge
i år - tyvärr.

TACK ✨ TACK

Hjärtligt tack till AB Sun-
light för visad hägkomst på
min 70-årsdag! *Naemi Strand*

Ett varmt tack till företa-
get för uppvaktningen på
min 50-årsdag!

***

Ett blomsterbord så rikt
men kort - blev högtidsda-
gen som drog bort - men
vackra minnen dröjer kvar
jag tackar varje vän jag
har.

*Karin Andersson
(matsalen)*

Till företaget och arbets-
kamrater ett hjärtligt tack
för blommor och present på
min 50-årsdag! *Jorun Hansen*

Till verkstadspersonalen
och till företaget ett varmt
tack för alla gåvor jag fått
i samband med att jag inte
kommer att återvända till
mitt arbete på Sunlight.

Karl-Gustav Nyman

***

SOLWEIG ISAKSSON, en av våra
flitigaste cyklister, och en
av de argaste över de gamla
cykelställen, förmedlar här
allas tack för de nya. "De är
alla tiders, praktiska, snyg-
ga och med väl tilltaget tak"
Och vi andra instämmer gärna
med Solweig. Tack, tack!